

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Schablauer Zoltán ügyvéd által képviselt **I.r. és II.r. felpereseknek** a dr. Birkás Miklós ügyvéd által képviselt **I.r. és II.r. alperesek** ellen 14.843.584,- forint kártérítés és járulékai megfizetése iránti perében a Zala Megyei Bíróság 2010. július 7. napján kelt 6.P.20.552/2009/40. sorszám alatti ítélete ellen a II.r. alperes által 41.sorszám, valamint az I.r. felperes által 43., 45. és 46. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, a II.r. alperessel szemben az I.r. felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Kötelezi az ítéltábla az I.r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. alperesnek az elsőfokú ítéletben írt rendelkezésen túl további 50.000,- (Ötvenezer) forint elsőfokú perköltséget.

Az I.r. felperes által az állam javára fizetendő feljegyzett kereseti illeték összegét 900.000,- (Kilencszázezer) forintra, a II.r. felperes által az állam javára fizetendő feljegyzett kereseti illeték összegét 31.900,- (Harmincegyezer-kilencszáz) forintra felemlé, egyúttal mellózi a II.r. alperesnek 49.600,- (Negyvenkilencezer-hatszáz) forint feljegyzett kereseti illetékben az állam javára történő marasztalását.

Ezt meghaladóan az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az ítéltábla az I.r. felperest, hogy az illetékügyben eljáró hatóság felhívására fizessen meg a Magyar Állam javára 870.800,- (Nyolcszázhetvenezer-nyolcszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Kötelezi az ítéltábla az I.r. felperest, 15 napon belül fizessen meg az I. és II.r. alpereseknek egyetemlegesen 250.000,- (Kettőszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. felperesnek 826.710,- forintot és ezen összeg után 2002. január 1.napjától a kifizetés napjáig járó kamatot. Ezt meghaladóan az I. és II.r. felperesek kereseti kérelmét elutasította, egyúttal kötelezte az I.r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 400.000,-forint perköltséget, a II.r. felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a II.r. alperesnek 16.500,- forint perköltséget. Az I.r. felperest 821.200,- forint, a II.r. felperest 19.800,- forint, míg a II.r. alperest 49.600,- forint feljegyzett kereseti illeték megfizetésére kötelezte.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az I.r. felperes és az alperesek által 1997. július 21. napján alapított "A" Kft. ügyvezetője 1999.október 21-ig a II.r. alperes, ezt követően gyermeke, az I.r. alperes, majd 2003. május 23-tól a II.r. felperes volt. Az I.r. alperes 2000-2001. évek során több alkalommal összesen 11.364.400,- forintot vett fel a társaság bankszámláiról. Az I. és II.r. alperesek az így felvett összegből 8.500.000,- forint felhasználásával nem tudtak elszámolni. Az alperesek ellen indult büntető eljárás során a Zalaegerszegi Városi Bíróság 7.B.268/2006/25. szám alatti ítéletében az I.r. alperes bűnösségét folytatólagosan, üzletszerűen, jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntetében mint társtettes és folytatólagosan elkövetett számviteli fegyelem megsértésének vétségében, míg a II.r. alperes bűnösségét folytatólagosan, üzletszerűen, jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntetében mint társtettes és magánokirat-hamisítás vétségében állapította meg. A Zala Megyei Bíróság Bf.358/2008/8.szám alatti ítélete az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtatta meg, hogy a vádlottak folytatólagosan, üzletszerűen, jelentős értékre társtettesként elkövetett sikkasztás büntettként értékelt cselekményét folytatólagosan, jelentős értékre, társtettesként elkövetett sikkasztás büntettként minősítette. A Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.69/2009/5. számú ítéletében a jogerős ítéletet megváltoztatta és azt a folytatólagosan elkövetett számviteli fegyelem megsértésének vétsége és a magánokirat-hamisítás vétsége miatt bűnösséget megállapító részében hatályon kívül helyezte.

A Zalaegerszegi Városi Bíróság a pótmagánvádas eljárásban az I. és II.r. felperesek polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a jogerős ítélet szerint a bűncselekmény sértettje a társaság volt, míg a perben az I.r. felperes az általa a társaságnak szánt magán- és banki kölcsönökből származó pénzösszegek jogtalan felhasználása miatt kívánt bűncselekménnyel okozott kár címén igényt érvényesíteni az alperesekkel szemben, a II.r. felperes pedig a II.r. alperesnek adott kölcsön visszafizetését követelte. A megyei bíróság rámutatott, hogy a büntető eljárás során hozott jogerős ítéletekben megállapított tényállás a Pp.4.§.(1) bekezdés alapján a bíróságot nem kötötte, mivel a bűncselekmény sértettje a társaság volt és így a büntetőjogi felelősség alapjául szolgáló tényállás nem azonos a kereseti kérelem ténybeli alapjával. Kifejtette, hogy a büntető eljárásbeli képviselő ellátásával felmerült ügyvédi munkadíjat a kereseti tényállítások bizonyítottsága esetén sem követelheti alappal az I.r.

felperes kártérítésként az alperesektől. Megállapította, hogy a rájuk háruló bizonyítási tehernek a II.r. felperes egyáltalán nem, míg az I.r. felperes kisebb részben tett csak eleget.

A II.r. felperes a kereseti kérelem alapjául szolgáló kölcsönkövetelés fennálltát nem bizonyította.

Az I.r. felperes a megyei bíróság álláspontja szerint ugyancsak nem bizonyította, hogy a társaság által az **"I"**-től felvett ún. ... -hitelből 636.182,- forintot maga törlesztett. Rámutatott, hogy ez az igény bizonyítottsága esetén is legfeljebb a társasággal szembeni tagi kölcsönkövetelés alapjául szolgálhatna. A **"B"** Banktól felvett 4.900.000,- forint összegű kölcsönre alapított kereseti kérelemmel kapcsolatban azt bizonyítottanak találta, hogy 8.633.919,- forintot az I.r. felperes fizetett vissza a hitelintézetnek. A megyei bíróság **"C"** tanúvallomása alapján azt állapította meg, hogy ezt az igényt az I.r. felperes ugyancsak a társasággal szembeni tagi követelésként érvényesíthetné. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta: az I.r. felperes sem az **"B"** Banktól, sem a **"D"** Rt-től, sem a **"E"**-től felvett kölcsön kapcsán nem bizonyította, hogy a felvett összegeket átadta volna a II.r. alperesnek. Erre tekintettel önmagában az, hogy a későbbi hiteltörlesztések tényét az I.r. felperes igazolta, a II.r. alperessel szembeni kereseti kérelmet nem tette alapossá.

A megyei bíróság a **"F"** Rt-től felvett 510.000,- forint összegű kölcsönrel kapcsolatban **"G"** tanúvallomása alapján bizonyítottanak találta az I.r. felperes azon előadását, hogy ez az összeg a hitelfelvételt követően a II.r. alperes részére került átadásra és a hitel visszafizetésére az I.r. felperes 826.710,- forintot fordított. Álláspontja szerint a tanúvallomás alátámasztotta azt is, hogy a II.r. alperes ígéretet tett arra, a törlesztéshez szükséges összeget a cég bevételeiből kívánják majd biztosítani. Erre tekintettel pedig az I.r. felperes által ténylegesen teljesített 826.710,- forint erejéig a kereseti kérelmet alaposnak találta.

A perköltségről az I.r. felperes vonatkozásában a Pp.81.§.(1) bekezdés, a II.r. alperest illetően pedig a Pp.78.§.(1) bekezdés alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen az I.r. felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a kereseti kérelemnek történő teljes körű helyt adást kért.

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor nem vette figyelembe azt a büntető eljárás során tett megállapítást, mely szerint a II.r. alperes több alkalommal kijelentette az I.r. felperesnek, hogy a társaság jól prosperál. Hangsúlyozta, hogy kifejezetten a II.r. alperes nyilatkozataira tekintettel került sor az egyes banki hitelek igénybevételére. Előadta, hogy az alperesek - különösen a II.r. alperes - a bűncselekménnyel okozott hiányt az I.r. felperes félrevezetésével, hamis tények állításával kívánta úgy megszüntetni, hogy az I.r. felperest kölcsön felvételére bíztatták. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy ok-okozati összefüggés van az I.r. felperest ért kár, illetőleg az alperesek által elkövetett bűncselekmény és annak következményei között. Kifejtette, hogy az alperesek megtévesztő magatartása minősül olyan jogellenes cselekménynek, amely az I.r. felperes kártérítési igényét megalapozza.

Tényként állapítható meg az is, hogy a **"B"Bank** Rt-től felvett 4.900.000,- forintos kölcsönből 4.000.000,- forint a társaság által a **"H"** Hitelszövetkezettől felvett kölcsön

visszafizetésére került felhasználásra, a fennmaradó 900.000,- forintot pedig a II.r. alperesnek adta át. Sételmezte, hogy az elsőfokú ítéletben írtakkal ellentétben az általa felvett kölcsönök II.r. alperes részére történt átadását bizonyította. Álláspontja szerint tévedett a megyei bíróság, amikor a felperesek igényét kötelmi és nem kártérítési alapon bírálta el.

Az I.r. felperes a másodfokú eljárásban tanúbizonyítási indítványt terjesztett elő, valamint további okiratokat csatolt álláspontja alátámasztására.

A II.r. alperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy az ítéltábla a felperesek keresetét teljes körűen utasítsa el, egyúttal marasztalja őket mind az első, mind a másodfokú perkölségben. A 826.710,- forint erejéig alaposnak talált I.r. felperesi kereseti kérelemmel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az elévült, annak fennálltát az I.r. felperes nem bizonyította. Hangsúlyozta, hogy a kereseti követelést az I.r.felperes bűncselekménnyel okozott kárként kívánta érvényesíteni, márpedig az elsőfokú bíróság arra helytállóan utalt, hogy a felperesek sérelmére az I. és II.r. alperesek bűncselekményt nem követtek el. Előadta, hogy a büntető eljárás során is felmerült adat arra nézve, hogy az I.r. felperes által az "F"-től felvett kölcsönt hosszú hónapokon keresztül a gazdasági társaság törlesztette.

Az I.r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az I.r. felperes fellebbezésében támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte, a II.r. alperes által előterjesztett fellebbezést nem ellenezte. Kiemelte, hogy az eljárás során a felperesek egyáltalán nem bizonyították azt, hogy a felperesek által állított kölcsönöket mikor és milyen körülmények között vették fel, kinek a nevében és azokat mikor, kinek adták át.

A II.r. alperes fellebbezési ellenkérelmében ugyancsak a felperesi fellebbezésben támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelmek és ellenkérelmek korlátai között (Pp.253.§.(3) bekezdés) bírálta felül, nem érintve a II.r. felperes kereseti kérelmét elutasító rendelkezést, és megállapította, hogy az I.r. felperes fellebbezése nem alapos, míg a II.r. alperes fellebbezése alapos.

Előre bocsátja az ítéltábla, hogy a felperes által a Pf.10/F/1.alatt és a 2011. szeptember 13. napján megtartott másodfokú tárgyaláson előterjesztett bizonyítási indítvány a Pp.235.§.(1) bekezdésébe ütközik. Az elsőfokú bíróság a 31. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvben a Pp.141.§.(2) és (6) bekezdésére történő figyelmeztetéssel felhívta a felpereseket bizonyítási indítványaik előterjesztésére. Ezt követően a 2010. június 16-i tárgyaláson a felperesi jogi képviselő úgy nyilatkozott, hogy "J" tanúkenti meghallgatását a továbbiakban nem kéri, "K" tanúkenti meghallgatására pedig az elsőfokú eljárás során a felperesek nem terjesztettek elő bizonyítási indítványt. A Pp.235.§.(1) bekezdés szerint a fellebbezésben új tény állítására illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. E jogszabályi feltételek nem csak a tanúmeghallgatásra vonatkozó bizonyítási indítvány, hanem az I.r. felperes által

hivatkozott okirati bizonyítékokkal kapcsolatban sem teljesülnek, az I.r. felperes ugyanis maga adta elő, hogy a másodfokú eljárásban Pf.10/F/1-F/3. alatt csatolt iratok a nyomozati eljárás befejezését követően már rendelkezésére álltak.

A megyei bíróság a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta és abból túlnyomórészt helyes tényállást állapított meg és abból helyes jogi következtetésre jutott. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság a "F" Rt. által folyósított kölcsön felhasználásával kapcsolatos tényállás megállapítása és az abból levont jogi következtetés során.

Helytállóan utalt a megyei bíróság arra, hogy az alperesek elleni büntető eljárás nem kötötte a bíróságot és az nem szolgálhat a kártérítési igény alapjául tekintettel arra, hogy a sikkasztás bűncselekményét az I. és II.r. alperesek a társaság sérelmére követték el. Megjegyzi az ítélet tábla, hogy helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, a II.r. alperesnek a 2001.márciusában kölcsönként adott 700.000,- forint visszafizetése iránt az I.r. felperes kereseti követelést nem támasztott.

Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság azt is, hogy ítéleti bizonyossággal nem volt megállapítható, hogy az I.r. felperes az általa felvett hiteleket a II.r. alperesnek átadta.

Az ítélet tábla szükségesnek tartja kiemelni: az I.r. felperes nem tett részletes előadást arra nézve és nem bizonyította azt sem, hogy a különböző kölcsönösszegek átadása esetén az I.r. felperes azokat kölcsönként adta volna át a II.r. alperesnek, mint magánszemélynek, vagy azokat tagi kölcsönként kívánta folyósítani a társaság részére.

A fellebbezés kiegészítése során az I.r. felperes által hivatkozott alperesi megtévesztő magatartásnak ellentmond "G" tanúvallomása, mely szerint az I.r. felperes pontosan tudta a "F" Rt-től igényelt hitel felvételekor, hogy a társaság hitelképtelen.

Az 1998.évi XIX.törvény (Be.) 74.§.(1) bekezdés b./ pontja szerint bűnügyi költség a terheltnek, a sértettnek, a magánfélnek, a pótmagánvádlónak és a magánvádlónak a terhelt és a sértett törvényes képviselőjének az ügyben felmerült készkiadása akkor is, ha azt az állam nem előlegezte, illetőleg a Be.74.§.(1) bekezdés c./ pontja alapján bűnügyi költség a kirendelt védőnek és a sértett, a magánfél, valamint a pótmagánvádló képviselőjének készkiadása és díja akkor is, ha azt az állam nem előlegezte. A Be.258.§.(2) bekezdés g./ pontja alapján a büntető eljárás során hozott ítélet rendelkező részének tartalmaznia kell a bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezést. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a büntető eljárásbeli képviselő ellátásával felmerült ügyvédi munkadíj kártérítésként a jelen eljárásban nem érvényesíthető, mert az a büntető eljárás során felmerült költség.

Mindezekre figyelemmel az I.r. felperes fellebbezésében foglaltak nem adnak alapot az elsőfokú ítélet megváltoztatására.

A II.r. alperes fellebbezésében a már hivatkozott Pp.235.§.(1) bekezdés alapján alaptalanul hivatkozott arra, hogy a "F" Rt-től felvett kölcsönrel kapcsolatban előterjesztett kereseti kérelem elévült. Az elsőfokú eljárás során a 13. sorszám alatti előkészítő iratában a II.r. alperes az "I"-től felvett kölcsön, valamint az "E"-től felvett kölcsön vonatkozásában hivatkozott csak elévülésre.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor "G" tanúvallomása alapján azt látta megállapíthatónak, hogy a "F" Rt. ... Fiókjában felvett kölcsönösszeget az I.r. felperes átadta a II.r. alperesnek. E körben a tanúvallomást kirívóan okszerűtlenül mérlegelte. A tanú arról számolt be, hogy a kölcsön folyósításakor az I.r. felperes és a II.r. alperes volt jelen. Ugyanakkor előadta azt is, hogy a kölcsönt az I.r. felperes vette fel készpénzben. A tanúvallomás nem tartalmazott előadást arra nézve, hogy az I.r. felperes a kezéhez folyósított kölcsönt átadta-e és mikor, milyen körülmények között a II.r. alperesnek. Ezért az ítélet tábla a II.r. alperes fellebbezésével érintett részében az elsőfokú ítéletet a Pp.253.§.(2) bekezdés alapján megváltoztatta és a felperes kereseti kérelmét teljes körűen elutasította.

Az I. r. alperes fellebbezése kapcsán megjegyzi az ítélet tábla, hogy a kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelem esetén a jogcímhez (bűncselekménnyel okozott kár) a bíróság nincs kötve (BH.2000.20. sz., BH.1997.530.sz.), így önmagában a felperesek sérelmére elkövetett bűncselekmény hiánya nem teszi a felperesi kereseti kérelmet alaptalanná.

Az I.r. felperes kereseti kérelmében 15.498.383,- forint, a II.r. alperes 200.000,- forint megfizetésére kérte az I. és II.r. alpereseket egyetemlegesen kötelezni azzal, hogy további 265.000,- forint + áfa (331.250,- forint) a büntető eljárás során megtérült költségre kártérítésként mind az I. mind a II.r. felperesek igényt tartottak. Erre tekintettel az I.r. felperes kereseti kérelméhez kapcsolódó illeték összege az 1990.évi XCIII.törvény 42.§.(1) bekezdés a./ pontja alapján 900.000,- forint, míg a II.r. felperes kereseti illetéke 31.900,- forint. Az elsőfokú bíróság tévesen határozta meg az elsőfokú eljárás illetékének összegét, e körben az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§.(2) bekezdése alapján megváltoztatta.

A teljes körű pervesztességre tekintettel a II.r. alperes feljegyzett kereseti illetékben történő marasztalását az ítélet tábla mellőzte. Egyúttal kötelezte az I.r. felperest további 50.000,- forint II.r. alperes javára való megfizetésére (Pp.78.§.(1) bekezdés).

A II.r. alperes által előterjesztett fellebbezés szerinti pertárgyérték 826.710,- forint, a fellebbezési illeték összege ennek megfelelően 49.600,- forint, míg az I.r. felperes által a módosított - 14.513.584,- forint megfizetésére irányuló - részben elutasító ítéleti rendelkezést támadó fellebbezés szerinti pertárgyérték 13.868.874,- forint. Ennek megfelelően a fellebbezési illeték 821.200,- forint. A másodfokú eljárásban az I.r. felperes teljes körűen pervesztéses lett, ezért az összesen 870.800,- forint feljegyzett fellebbezési illeték, valamint az I. és II.r. alperesek másodfokú eljárásban felmerült költségének megfizetésére köteles (Pp.239.§., Pp.78.§.(1) bekezdés).

A másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi költség áfát is magában foglaló összegéről a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével az ítéltábla a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet 3.§.(1), (2), (5) és (6) bekezdése alapján rendelkezett.

Győr, 2011. évi szeptember hó 13. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr.Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr.Menyhárdné dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó